

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РОДНУ
РАВНОПРАВНОСТ ГРАДА ВАЉЕВА
ЗА ПЕРИОД ОД 2019. – 2021. ГОДИНЕ**

Члан 1.

Доноси се Локални акциони план за родну равноправност града Ваљева за период од 2019.-2021. године.

Члан 2.

Локални акциони план за родну равноправност града Ваљева за период од 2019. -2021.године објавити у “Службеном гласнику града Ваљева”.

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РОДНУ
РАВНОПРАВНОСТ ГРАДА ВАЉЕВА ЗА
ПЕРИОД ОД 2019. – 2021. ГОДИНЕ**

Увод

Родна равноправност је један од основних принципа модерног друштва и директно доприноси развоју друштва у целини. Политика једнаких могућности је једно од главних достигнућа модерног човечанства. Родна равноправност подразумева да мушкарци и жене имају једнаке предуслове за остваривање људских права, да постоје једнаке могућности и за жене и за мушкарце да допринесу културном, политичком, економском и националном напретку, као и да имају идентичне шансе да уживају све користи од напретка једне заједнице.

Устав Републике Србије садржи одредбе које се односе на равноправност жена и мушкараца од којих је посебно значајан члан 151. у коме се гарантује равноправност жена и мушкараца и политике једнаких могућности, али и оних одредби који град Ваљево дефинишу као град социјалне правде.

Питање положаја жена није само женско питање. То је питање целог друштва. И зато треба

успоставити партнерске односе да би се цело друштво равномерно развијало. Да би се тај развој постигао потребно је уложити напор за постизање радних права жена, заштите жена од насиља, остваривање социјалне правде.

1. Домаћи и међународни нормативно-правни и институционални оквир

1.1. Домаћи оквир

Устав Републике Србије, чланом 15. установљава политику једнаких могућности као обавезу државе и јемчи равноправност жена и мушкараца.

Највиши правни акт Републике Србије прокламује начело једнакости пред Уставом и законом и забрањује непосредну и посредну дискриминацију на било којој основи, укључујући и дискриминацију на основу пола (члан 21. став 3). Гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2) и судску заштиту (члан 36), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2). Устав Републике Србије предвиђа да Република Србија може увести посебне мере „ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима” (члан 21. став 4). Ова уставна одредба отвара простор за развијање политике родне равноправности и унапређење законодавства, као и за увођење и примену мера са циљем елиминације дискриминације жена.

Закон о равноправности полова ("Службени гласник РС" број 104/2009) је кључни закон на који се ослања овај акциони план и који обавезује све органе јавне власти да воде активну политику једнаких могућности и да прате остваривање начела равноправности заснованих на полу у свим областима друштвеног живота и примену међународних стандарда и Уставом загарантованих права у овој области. Законом су регулисане области запошљавања, здравствене заштите, породичних односа, образовања, културе, спорта, политичког и јавног живота и судске заштите.

Закон о раду ("Службени гласник РС" број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2019-одлука УС) забрањује родну дискриминацију као и сексуално узнемиравање на послу.

Кривични закон ("Службени гласник РС" број 85/2005, 88/2005, 107/2005, 107/2005, 75/2009, 111/2009, 121/2012, 124/2013, 108/2014 и, 64/2016) санкционише насиље у породици и силовање у браку. Овим законом трговина људима дефинисана је као организовани криминал.

Породични закон ("Службени гласник РС број 18/2005, 72/2011 – др.закон и 6/2015) регулише односе између партнера, штити права детета, уводи специјалне мере против насиља и побољшава процедуре приликом усвојења, као и при разводу брака.

Закон о избору народних посланика ("Службени гласник РС" број 35/2000, 57/2003 – одлука УС РС, 72/2003 - др. закон, 75/2003 - испр. др. закона, 18/2004, 101/2005 - др. закон, 85/2005 - др. закон, 28/2011 - одлука УС РС, 36/2011 и 104/2009 - др. закон) предвиђа систем квота од 30% за мање заступљен пол за парламентарне, покрајинске и локалне изборе.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, број 22/09) којим се забрањује свака дискриминација на основу пола, рода, родног индентитета и сексуалне оријентације.

Посебно важна за израду **Локалног акционог плана је Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020.г.** и представља основ за стратешко планирање на локалном нивоу. У оквиру **три стратешка циља** дефинисано је да су кључни циљеви за унапређење родне равноправности:

1. Промењени родни обрасци и унапређена култура равноправности
2. Повећана равноправност жена и мушкараца применом мера једнаких могућности
3. Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика.

Институционални механизми који у Републици Србији спроводе и надгледају процес унапређења родне равноправности су:

- Одбор за равноправност полова Народне скупштине Републике Србије основан 2002. године, а данас је тема родне равноправности заступљена и у Одбору за људска и мањинска права и равноправност полова
- Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије
- Заштитник грађана (закон је донет 2005. године; заменица за родну равноправност, права детета и права особа са инвалидитетом је именована 2008. год.);
- Повереник за заштиту равноправности (основан је доношењем Закона о забрани дискриминације 2010. године, повереница је именована 2010. године);
- Усвајањем Закона о равноправности полова, оснивање локалних механизма за спровођење процеса унапређења родне

равноправности постало је обавеза локалних самоуправа.

1.2. Међународни правни и политички оквир

Заштита жена од дискриминације и поштовање родне равноправности представљају основ остваривања људских права утврђен међународним документима која је Република Србија потврдила. Процес укључивања наше земље у европске интеграције захтева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни стандарди који проистичу из тих докумената.

Кључни међународни акти са којима је ова стратегија усаглашена су Универзална декларација УН о људским правима (1948), Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена, Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966), Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966), Конвенција УН о политичким правима жена (1952), Конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1966), Најробијска правила о побољшању будућег положаја жена (УН 1985), Бечка декларација и **Акциони програм** (УН 1993), Пекиншка декларација и Платформа за акцију, усвојена на Четвртој светској конференцији о женама, 1995; глобална **агенда Уједињених нација Циљеви одрживог развоја или Агенда (2000. г.)**, Резолуција Савета безбедности 1325 (2000.г.), Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиљу у породици (Истанбулска конвенција 2014).

С обзиром на статус кандидата за чланство у Европској унији, Република Србија је преузела обавезу да у потпуности усвоји правне тековине Европске уније. Стога Стратегија донета на националном нивоу узима у обзир кључне документе у овој области, а од локалних самоуправа се очекује да примењују Европску повељу о родној равноправности на локалном нивоу донету од стране Савета европских општина и региона (2006).

Све државе потписнице дужне су да испуне оно на шта су се обавезале. Уз обавезу развијања институционалних механизма родне равноправности, државе потписнице обавезале су се да ће средствима из буџета подржавати акције за побољшање положаја жена и афирмацију њихових права.

2. Процес израде Акционог плана

Израда Акционог плана града Ваљева за родну равноправност део је подршке коју град Ваљево даје као свој допринос имплементацији Националне стратегије за родну равноправност и преузимања одговорности на локалном нивоу за реализацију локалних стратегија за унапређење положаја жена као и имплементацију Међународних аката који се односе на локалну самоуправу, а које је потписала држава Србија.

Локални акциони план за родну равноправност настао је као резултат сарадње запослених у градској управи Одељења за развој, Одељење за друштвене делатности, Савета за родну равноправност Скупштине града Ваљева, организација цивилног друштва, као и институције, установе и организације на локалном нивоу које се у оквиру своје редовне делатности баве овом облашћу. Целокупна локална самоуправа на челу са Градоначелником и администрацијом значајно је допринела изради овог Плана. Подаци који су коришћени за писање овог ЛАП-а су прикупљани у сарадњи са локалним институцијама, установама, организацијама и удружењима на територији града Ваљева. Након низа састанака запослених у институцијама, установама и организацијама које се у оквиру свог деловања баве положајем и правима жена, настао је овај ЛАП.

Национална стратегија за родну равноправност 2016-2020. је била основ за постављене циљеве и задатке локалног акционог плана, као и локална самоуправа кроз постављање оквира развоја социјалне политике града Ваљева.

3. Анализа стања

Град Ваљево се налази у Западној Србији, у Колубарском округу, на непуних 100 километара југозападно од Београда. Ваљево се сврстава и међу најстарија градска насеља Србије. Име Ваљево се по први пут среће у једном документу сачуваном у Хисторијском архиву у Дубровнику, а датираном на 1393. годину. Од тада насеље има преко шест стотина година потврђеног континуираног постојања. Ваљево има повољан географски положај који се огледа у близини више важних саобраћајница, као што су Ибарска магистрала и пруга Београд – Бар.

Колубарски округ се простире у северозападном делу Србије и обухвата површину од 2474км², од којих највећу површину и број становника има центар округа, а то је град Ваљево.

Колубарски округ обухвата град и општине:

1. Град Ваљево
2. Општина Уб
3. Општина Лајковац
4. Општина Мионица
5. Општина Љиг
6. Општина Осечина

Ваљево је седиште Колубарског управног округа и истовремено привредни, културни и образовни центар овог региона. Градско језгро смештено је у котлини кроз коју протиче река Колубара. Укупна површина територије града Ваљева је 905 км². Становници Ваљева живе у 78 насеља од којих су два градска насеља. Према попису из 2011. године, град Ваљево је имао 59073 становника, а цела јединица локалне самоуправе Ваљево је имала 90312. Према процени Републичког завода за статистику из 2016. године, у Граду је живело 87344 становника, од тога 44709 жена и 42625 мушкараца, стопа природног прираштаја је била (- 6), а просечна старост у годинама је 44.

Табела 1: Основни подаци о граду Ваљеву и становништву

Показатељ	Ваљево	Србија	Година
Површина (у км ²)	905	88499	(2015)
Број насеља	78	6158	(2015)
Становништво — процена средином године	87344	7058322	(2016)
Густина насељености (број становника по км ²)	97	91	(2016)
Стопа живорођених	9	9	(2016)
Стопа умрлих	15	14	(2016)
Стопа природног прираштаја	-6	-5	(2016)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година)	75	75	(2016)
Просечна старост (у годинама)	44	43	(2016)

Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	158	140	(2015)
Просечан број чланова домаћинства	2.87	2.88	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо)	74493	6136010	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама)	77171	6824556	(2041)

РЗС – Републички завод за статистику

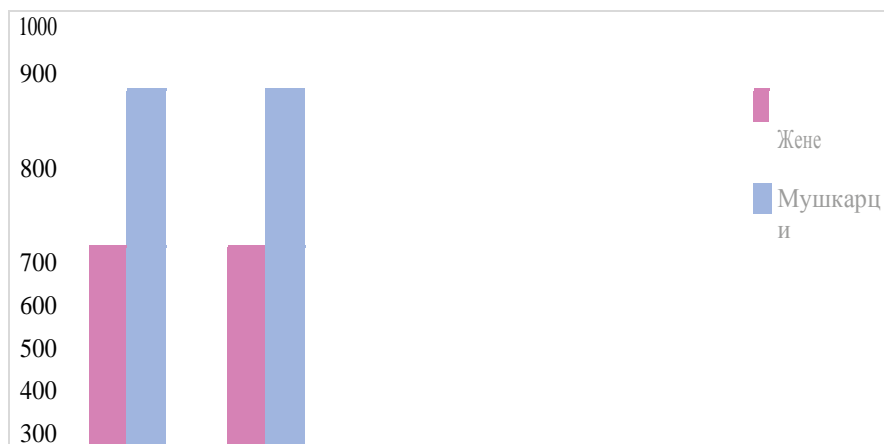
Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, Витална статистика

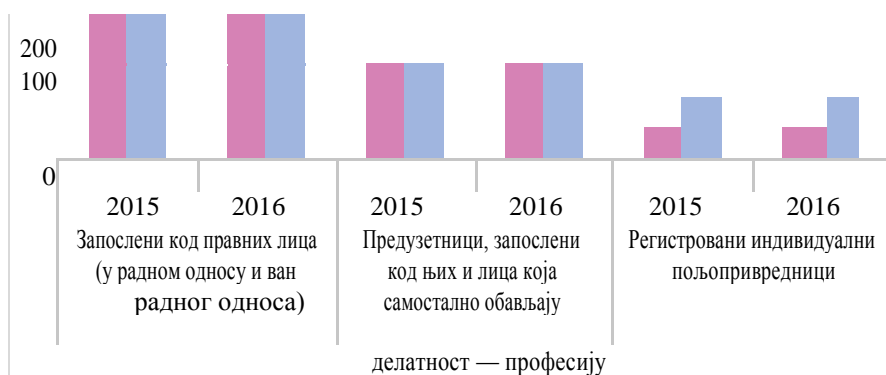
Табела 2: Становништво Ваљева према старосним групама и полу

Старосна група становништва	2014		2015		2016	
	Ж	М	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшк. узраст)	2511	2694	2533	2692	2537	2680
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	3052	3197	3044	3235	3046	3242
Становништво старости 15–18 година (узраст средње школе)	1691	1718	1594	1596	1528	1567
Деца (0–17 година)	6789	7117	6732	7080	6703	7079
Млади (15–29 година)	7359	7730	7134	7504	6923	7333
Радни контингент становништва (15–64 година)	30407	30107	29959	29615	29566	29225
Укупан број стан.	45331	43196	45031	42913	44709	42625
Укупно (Ж+М)	88527		87944		87334	

Извор: Витална статистика, РЗС

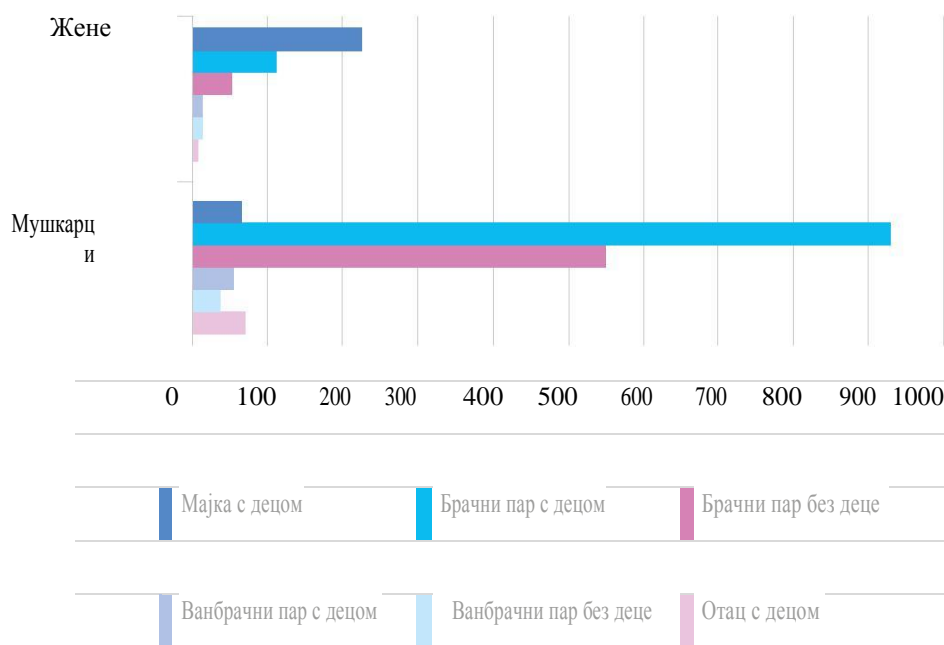
Регистрована запосленост према полу, 2015–2016. (у хиљадама)

Извор: Истраживање о регистрованој запослености, РЗС.

Породице према типу и полу лица на које се води домаћинство, 2011. (у хиљадама)

Извор: Пописи становништва, домаћинстава и станова, РЗС.

Из ове две табела видимо да је економска неравноправност између жена и мушкараца изражена, а нарочито је присутна на селу. А то је генератор осталих врста неравноправности.

Починиоци кривичног дела насиље у породици према старости и полу, 2012. и 2016. године

	2012		2016	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Укупно	230	3203	484	5200
До 13 година	—	—	—	—
14–17	9	53	17	99
18–20	13	77	12	137
21–30	37	498	88	798
31–40	75	941	118	1406
41–50	44	738	111	1251
51–60	29	580	76	876
60+	23	316	62	633

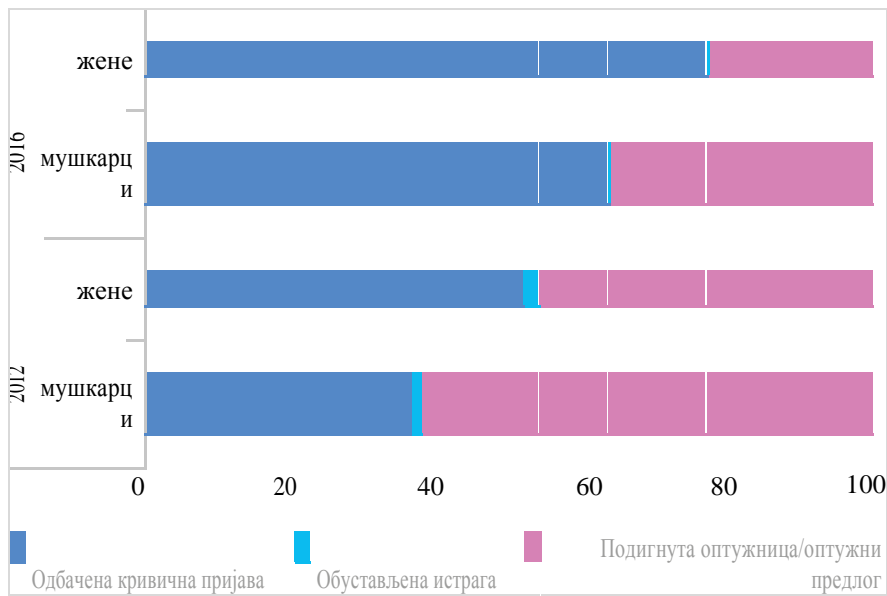
Извор: МУП Републике Србије.

Оштећена лица за кривично дело насиље у породици према старости и полу, 2012. и 2016. године

	2012		2016	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци
Укупно	2971	866	4915	1410
До 13 година	83	83	94	83
14–17	98	55	127	60
18–20	95	30	143	53
21–30	497	102	827	165
31–40	712	96	1158	152
41–50	580	80	1032	188
51–60	473	191	715	240
60+	433	229	819	469

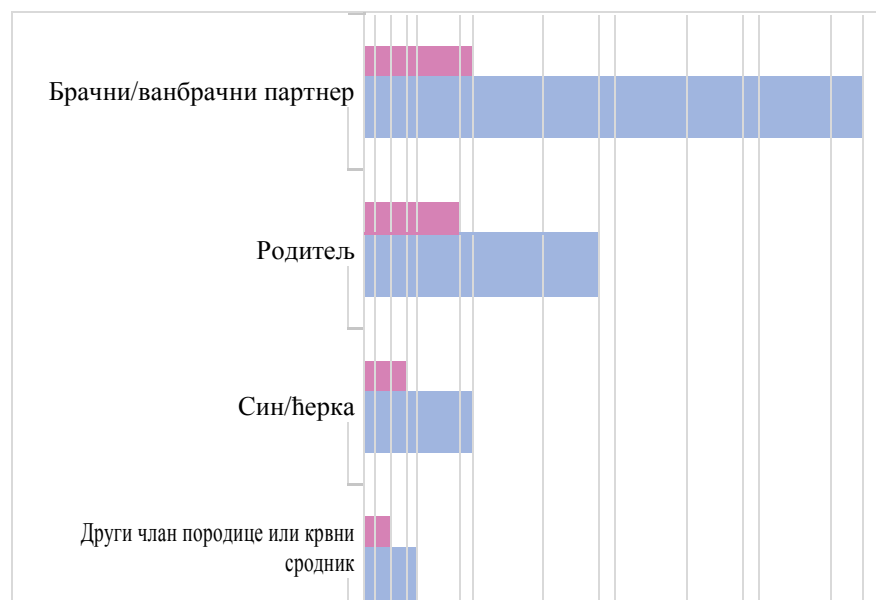
Извор: МУП Републике Србије.

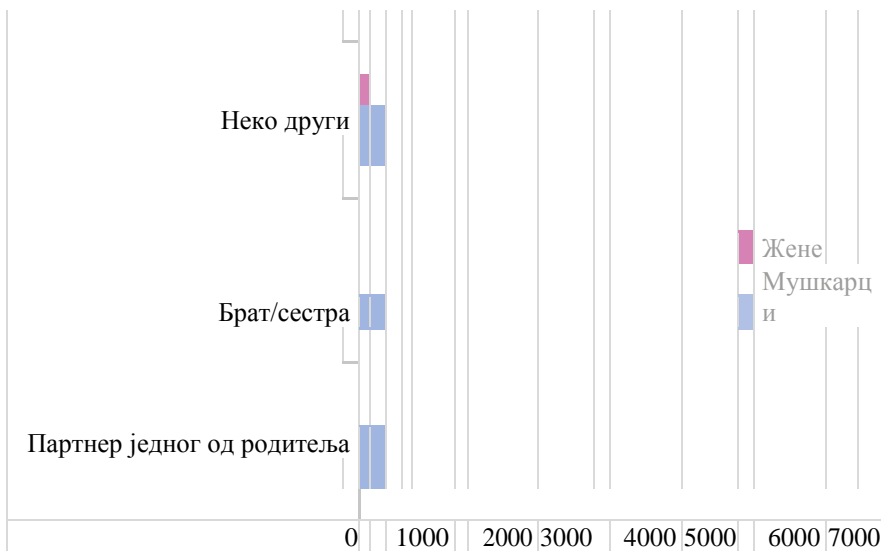
Пријављена пунолетна лица за кривично дело насиље у породици према врсти одлуке и полу, 2012. и 2016. године (%)

Извор: Статистика правосуђа, РЗС.

Починиоци насиља у породици према односу/сродству са жртвом насиља и полу, 2016. године

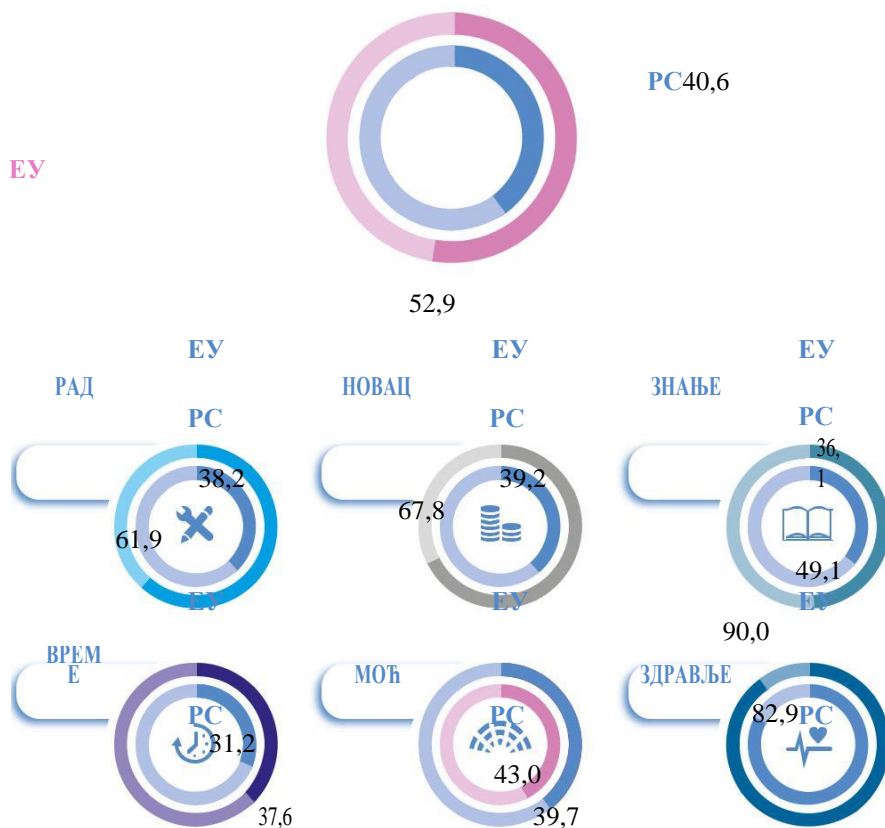

Извор: Републички завод за социјалну заштиту.

Подаци из табела указују на то да је безбедност жена угрожена и да је насиље у породици озбиљан и растући проблем у друштву.

Индекс и домени родне равноправности, 2012. и 2014. године

Извор: Европски институт за родну равноправност и Републички завод за статистику.

Кад погледамо све ове податке, видимо да је положај жена лошији него мушкараца. И економски показатељи Републичког завода за статистику и индекс родне равноправности, према критеријума ЕУ, показују да положај жена у Србији мора да се унапреди и усклади са Националном стратегијом за родну равноправност и свим осталим домаћим прописима.

Област насиље у породици, према Истамбулској конвенцији коју је држава Србија ратификовала, мора бити усклађена са критеријумима и методама из ове конвенције.

4. Циљеви локалног акционог плана

4.1. Општи циљ

Општи циљ Акционог плана за 2019.-2021. годину јесте побољшање положаја жена и стварање институционалног оквира за имплементацију политика родне равноправности у граду Ваљеву

4.2. Стратешки циљеви

1. Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика.
2. Промењени родни обрасци и унапређена култура равноправности
3. Повећана равноправност жена и мушкараца применом мера једнаких могућности

4.3. Приоритетни циљеви:

1. Успостављање институционалних предуслова и јачање капацитета за укључивање родне перспективе (gender

mainstreaming) у доношење програма, одлука и стратешких докумената у граду Ваљеву

2. Елиминација свих облика насиља у породици над женама и децом у граду Ваљеву
3. Партиципација жена при доношењу одлука и већа доступност услуга које одговарају њиховим потребама

5. Праћење, извештавање и оцена реализације Акционог плана

Праћење реализације Акционог плана је активност која ће се систематски обављати прикупљањем података и информација које су потребне. Планом су предвиђене квантитативни и квалитативни индикатори као јединице мере успеха активности и појединачних циљева. Основ за анализу и оцену квалитета плана, реалност његових елемената и његову реализацију представља извештај о праћењу реализације Акционог плана.

На основу периодичних извештаја, Савет за родну равноправност ће оценити реализацију Акционог плана са препорукама за даљи рад на увођењу родне равноправности у граду Ваљеву. Улоге свих партнера су дефинисане Статутом града, Пословником о раду Савета и добром праксом по којој је Савет препознатљив у граду Ваљеву.

Годишњи извештај о реализацији Акционог плана, Савет за родну равноправност подноси Скупштини града Ваљева.

6. План Активности

1. Стратешки циљ	Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика.			
1. Приоритетни циљ	Успостављање институционалних предуслова и јачање капацитета за укључивање родне перспективе (gender mainstreaming) у доношење програма, одлука и стратешких докумената у граду Ваљевоу			
1.1. Специфични циљ	Сензибилисање запослених у јавном сектору на тему родне равноправности			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активности	Рок	Извор финансирања
1. Одржавање радионица, семинара и других едукативних догађаја на тему увођења родне перспективе у развојне планове, фондове и планове рада и вођење родних статистика	Градска управа; Савет за родну равноправност;	1. Број одржаних семинара и број учесника/ца запослених у институцијама, јавним предузећима и установама, службама и одељењима локалне управе 2. Број тела/институција заступљених на едукацији	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
2. Израда Кодекса родне равноправности за запослене у ЛС	Градска управа; Савет за родну равноправност;	1. Усвојен кодекс родне равноправности	2020	Средства буџета града
3. Укључивање чланова/ица Савета за родну равноправност и представника/ца женских организација у процес доношења локалних стратешких и других докумената	Градска управа; Савет за родну равноправност;	1. Број унапређених, ревидираних и нових докумената донетих у складу са родном перспективом	2019 - 2021	/
1.2. Специфични циљ	Јачање институционалних оквира за спровођење политика родне равноправности у граду Ваљевоу кроз повећање капацитета, надлежности и видљивости Савета за родну равноправност			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активности	Рок	Извор финансирања

1. Израда и спровођење годишњег плана рада Савета за родну равноправност Града Ваљева	Савет за родну равноправност; Јавна предузећа, установе и локална самоуправа; Цивилни сектор;	1. Број потписаних протокола о сарадњи 2. Усвојен годишњи План рада Савета за родну равноправност 3. Број усвојених аката који обавезује градска предузећа, установе и службе на вођење родно осетљивих статистика	2019 - 2021	/
2. Едукација чланова/ица Савета за родну равноправност и представница женских удружења у области родне анализе, родног буџетирања и политика родне равноправности на локалном нивоу	Савет за родну Равноправност; Јавна предузећа, установе и локална самоуправа; Цивилни сектор;	1. Број одржаних радионица 2. Број чланова који су учествовали у радионицама	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
3. Успостављање система финансирања активности Савета за родну равноправност на основу Годишњег плана активности	Савет за родну равноправност; Локална самоуправа; Цивилни сектор;	1. Број и област из које је програм/пројекат реализован	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
1.3. Специфични циљ	Успостављање механизма за родни надзор			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања
1. Иницирање доношења правилника за прикупљање родно осетљивих података и вођење родно осетљиве статистике у складу са законом РР и на основу НАП-а и Европске повеље	Савет за родну равноправност; Спољни/е сарадници/це Женска одборничка Мрежа; Цивилни сектор; Завод за статистику;	1. Усвојена препорука 2. Потписивање протокола о сарадњи локалних институција, тела и установа са Саветом за родну равноправност	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
2. Спровођење истраживања, анализа резултата и упознавање јавности са резултатима о положају жена и мушкараца у Граду Ваљевоу на основу родно осетљивих података	Савет за родну равноправност; Спољни/е сарадници/це; Женска одборничка межа; Цивилни сектор;	1. Број чланица Савета за родну равноправност и представница женских организација које се баве унапређењем положаја жена укључених у израду локалних стратешких и других докумената	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
1.4. Специфични циљ	Креирање родно избалансираног буџета Града Ваљева			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања

1. Увођење компоненте родне равноправности у постојеће јавне конкурсе за НВО као једну од области	Савет за родну равноправност; Све организационе јединице Градске управе; Градоначелник/ца; Комисије завредновање пројеката; Савет за запошљавање Цивилни сектор;	1. Број одобрених пројеката који промовишу РР 2. Број подржаних пројекта који се баве вишеструко маргинализованим групама жена 3. Број градских конкурса који као критеријум препознају принципе РР 4. Број чланица Савета за родну Равноправност укључених у креирање услова конкурса и рад комисије за одобравање пројеката	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
2. Увођење компоненте родне равноправности у програме (само) запошљавања на локалном нивоу	Савет за родну равноправност; Градско веће; Све организационе јединице Градске управе Градоначелник/ца; Комисије за вредновање пројеката; Савет за запошљавање; Цивилни сектор;	1. Број одобрених пројеката који промовишу РР 2. Број подржаних пројекта који се баве вишеструко маргинализованим групама жена 3. Број чланица Савета за родну 4. Равноправност укључених у креирање услова конкурса и рад Савета за запошљавање	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
2. Стратешки циљ	Повећана равноправност жена и мушкараца применом мера једнаких могућности			
2. Приоритетни циљ	Елиминација свих облика насиља у породици над женама и децом у граду Ваљево			
2.1. Специфичан циљ	Изградња нових и јачање постојећих институционалних капацитета подршке жртвама породичних насиља			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања
1. Стварање тимова за рад са женама и децом жртвама породичног насиља у оквиру СОС телефона, правног и психолошког саветовалишта	Савет за родну равноправност; Представник цивилног сектора, координаторка СОС телефона;	1. Број интервенција	континуирано	
2. Формирање СОС телефона за жене и децу жртве породичног насиља и институционализација исте	Савет за родну равноправност; Представник цивилног сектора, координаторка СОС телефона	1. Број пријава	2019	Средства буџета града
3. Информисање јавности о постојању СОС телефона и другим	Савет за родну равноправност;	1. Број организованих кампања 2. Број емисија на локалном нивоу	континуирано	Средства буџета града

мерама које су доступне женама и деци жртвама породичног насиља	Представник цивилног сектора, координаторка СОС телефона;			
4. Едукације за волонтерке/е на СОС телефону и обезбеђивање потребних лиценци за рад	Савет за родну равноправност; Представник цивилног сектора, координаторка СОС телефона;	1. Број одржаних радионица/предавања 2. Број обучених полазница/ка 3. Број добијених лиценци	2019	Средства буџета града
5. Стварање услова за пружање бесплатне правне и психолошке помоћи жртвама породичног насиља	Савет за родну равноправност; Представник цивилног сектора, координаторка СОС телефона;	1. Број жена које су затражиле стручну помоћ	2019	Средства буџета града
2.2. Специфичан циљ	Мере превенције локалне самоуправе - едукација о родно заснованом насиљу стручњака/стручњакиња, наставног особља, деце и омладине			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања
1. Припрема и примена родно сензибилних обука за наставно особље, децу и омладину	Савет за родну равноправност и Цивилни сектор	1. Реализоване обуке 2. Урађена анализа и препоруке	Континуирано до 2021.	Средства буџета града
2. Информисање јавности о НАП-у Резолуције 1325 Савета УН	Савет за родну равноправност; Цивилни сектор;	1. Број емисија и прилога у локалним медијима	Континуирано до 2021.	
3. Промоција једнаких могућности у пракси за школовање, запошљавање, каријерно вођење и напредовање жена (посебно жена из вишеструко дискриминисаних и мањинских група)	Савет за родну равноправност; Цивилни сектор;	1. Урађена анализа 2. Број поднетих препорука надлежним органима	Континуирано до 2021.	
3. Стратешки циљ	Промењени родни обрасци и унапређена култура равноправности			
3. Приоритетни циљ	Партиципација жена при доношењу одлука и већа доступност услуга које одговарају њиховим потребама			
3.1. Специфичан циљ	Повећање учешће жена у доношење одлука на различитим нивоима одлучивања на локалном нивоу			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања
1. Промоција Закона о равноправности полова	Савет за родну равноправност; Цивилни сектор;	1. Број састанака са женском одборничком мрежом 2. Креиран документ који даје кратак преглед о одредбама Закона о родној равноправности и дистрибуиран	2019 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града

		одборницама/ама, органима и службама ГУ и чланицама форума жена из различитих политичких странака		
2. Обуке за оснаживање жена чланица политичких странака за проактиван став у оквиру политичких странака на тему родних аспеката деловања	Специјализована удружења грађана/ки; Савет за родну равноправност; Спољни/е стручњаци/киње;	1. Одржано најмање 10 сати обуке за минимум 20 учесница 2. Евалуације учесница након завршене обуке	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
3. Едукација чланица Женске одборничке мреже за лобирање за РР на локалном нивоу; спровођење заједничких активности и подношење иницијатива	Савет за родну равноправност; Одбори политичких Странака; Удружења грађана/ки; Спољни/е стручњаци/киње;	1. Најмање два одржана тренинга за чланице женске одборничке мреже 2. Одржано најмање 10 сати обуке за минимум 15 учесница 3. Евалуација учесница 4. Спроведене најмање 2 заједничке активности или иницијативе	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
4. Одржавање састанака и трибина са женама у сеоским месним заједницама	Женска удружења из сеоских средина; Удружења грађана/ки; Одборници/е градске Скупштине; Савет за родну равноправност; Спољни сарадници/е;	1. Најмање 30 жена које су учествовале на састанцима и трибинама 2. Најмање 5 догађаја у насељеним местима	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
3.2 Специфичан циљ	Побољшање квалитета живота жена успостављањем специфичних услуга на локалном нивоу			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активноати	Рок	Извор финансирања
1. Спровођење кампања против стереотипа који подразумевају да је старање о - деци и младима, - породици, - старим особама - болесним члановима породице Првенствено дужност жене	Савет за родну равноправност; Удружења грађана/ки; Предшколска установа; Школе; Центар за социјални рад; Сеоске месне заједнице; Женска сеоска удружења; Удружења грађана/ки; Омладински радници/це; Средства јавног информисања;	1. Одржана најмање 1 трибина 2. Медијски садржаји и 3. медијска кампања	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
2. Промоција	Центар за културу;	1. Број уметничких	2020 - 2021	Донаторска средства

женског стваралаштва	Градска библиотека; Месне канцеларије; Музеј града Културно уметничка друштва; Музичка школа; Удружења рађана/ки; Средства јавног информисања;	1. садржаја који су из домена алтернативног стваралаштва 2. Број уметница из мањинских група 3. Број неафирмисаних уметница 4. Број садржаја које креирају жене		Средства буџета града
3.Доступност здравствених услуга намењених женама	Дом здравља; Завод за јавно здравље; Амбуланте у насељеним местима; Локални медији; Цивилни сектор;	1. Доступност здравствених услуга намењених женама (анонимна анкета) Доступне информације о превенцији са фокусом на жене са градског и сеоског подручја (анонимна анкета) 2. Број онколошких и гинеколошких прегледа у градским и сеоским срединама	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
4. Манифестације које промовишу женска права и оснажују жене	Удружења грађана/ки; Независни стручњаци/киње; Локални медији;	1. Број одржаних активности и догађаја 2. Број жена учесница 3. Број заступљених области	2020 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
5. Подстицање запошљавања младих мајки из приградских и сеоских средина и друге помоћи женама за удруживање, запошљавање и samozapošljavanje и јачање капацитета женских НВО на локалу	Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику; Привредна комора; Специјализована Удружења привредника; Удружења грађана/ки; Менторке/и – примери добре праксе; Национална служба за запошљавање;	1. Конкурс за подстицање предузетништва је родно уравнотежен 2. Подстицање послодаваца применом афирмативних мера на запошљавање жена 3. Број обезбеђених едукација за писање пројеката, учење страних језика, управљачке вештине и рад на рачунару за жене 4. Обезбеђени простор за рад и техничка опрема женским удружењима 5. Број услуга менторске подршке за удруживање и samozapošljavanje 6. Број промовисаних успешних предузетница	2019 - 2021	Донаторска средства Средства буџета града
3.3.Специфичан циљ	Информисање у функцији промоције принципа једнаких могућности			
Активности	Носиоци активности	Индикатори=Показатељи успеха на нивоу активности	Рок	Извор финансирања
1. Промоција родне	Савет за родну	1. Спровођење кампања	2020 - 2021	Донаторска средства

<p>равноправности и политика једнаких могућности</p>	<p>равноправност; Средства јавног информисања; Удружења грађана/ки;</p>	<p>средствима јавног информисања у борби против стереотипа</p> <p>2. Број афирмативних садржаја који се баве женама са фокусом на вишеструко маргинализоване жене</p>		<p>Средства буџета града</p>
<p>2. Сензибилизација запослених у средствима локалног јавног информисања и других који се баве информисањем на локалном нивоу на тему родне равноправности</p>	<p>Савет за родну равноправност; Удружења грађана/ки; Средства јавног информисања;</p>	<p>1. Број одржаних радионица тренинга, консултативних састанака</p> <p>2. Број медијских садржаја које пројектно финансира град, а односе се на тему родне равноправности</p> <p>3. Број прилога о успешним женама и мушкарацима који промовишу родну равноправност у средствима јавног информисања</p> <p>4. Број медијских прилога у којима је коришћен родно осетљив језик</p>	<p>2020 - 2021</p>	<p>Донаторска средства</p> <p>Средства буџета града</p>

ЗАКЉУЧАК

Резултат увођења и поштовања принципа родне равноправности доприноси бољем квалитету живота и благостања за све, жене и мушкарце, дечаке и девојчице. Увођење принципа једнакости и родне равноправности омогућава ефикасно коришћење свих капацитета друштва, као и адекватно партнерство институција, приватног сектора и цивилног друштва на добробит свих.

Оснаживање жена и родна равноправност су темељне вредности на којима почива систем људских права, али и императив економског и социјалног развоја сваког друштва. Поштовањем и применом ових вредности и стандарда доприноси се, одлучно, за будућност једнаких права и једнаких могућности у циљу напретка за све у нашој локалној заједници.
